

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně: FTV Prima, spol. s r. o., IČ 481 15 908, se sídlem Na Žertvách 24/132, 180 00 Praha 8 – Libeň, proti žalované Radě pro rozhlasové a televizní vysílání, se sídlem Škrétova 44/6, 120 21 Praha 2 – Vinohrady, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. 2009/12609/vos/FTV, č. j. BUR/1396/2010,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 30. 3. 2010 uložila žalovaná žalobkyni pokutu ve výši 100 000 Kč za porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání (dále jen „zákon č. 231/2001 Sb.“). Žalobkyně dne 22. 9. 2009 od 18:55 hodin na programu Prima televize odvysílala pořad Zprávy TV Prima, resp. reportáž o novém léku na lupénku, ve které je prezentován léčivý účinek kosmetického přípravku a zcela neobjektivně je o tomto přípravku informováno jako o léku; tím žalobkyně porušila povinnost zajistit, aby ve zpravodajských pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti. Prostřednictvím reportáže je divák postižený lupénkou upozorněn na fakt, že existuje přírodní lék s 80% účinností i u těch nejtěžších forem, který nemá vedlejší účinky; ve skutečnosti přitom nejde o nový lék na lupénku, ale o kosmetický přípravek, u něž dosud nebyly provedeny klinické testy. Žalovaná zdůraznila, že § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. není omezen jen na pořady s celospolečenským přesahem či politickým charakterem: podstatný je zpravodajský charakter pořadu. Prezenci kosmetického přípravku jako léku není možno ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu považovat za určité nutné zjednodušení, naopak se jedná o informaci zavádějící. K formulaci lékařky, která se v reportáži vyjádřila, žalovaná uvedla, že reportáži je vytýkána věcná nesprávnost, a tedy neobjektivita, nikoli použité formulace.

V úvahách o výši pokuty označila žalovaná program Prima televize za plnoformátový program obsahující pořady různého zaměření a témat. Pořad Zprávy TV Prima je hlavním zpravodajským

pořadem s vysokou sledovaností, což zakládá též vysokou odpovědnost žalobkyně vůči divácké veřejnosti. Žalovaná přihlédla k tomu, že žalobkyně již dříve porušila stejnou povinnost. Porušení povinnosti podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. označila žalovaná za závažné: reportáž přinesla věcně nesprávné informace, na jejichž základě divák získá naději na zlepšení zdravotního stavu. Co se týče míry zavinění, konstatovala žalovaná, že reportáž je vlastním produktem žalobkyně; obsah reportáže tedy žalobkyně mohla ovlivnit. Dosah vysílání byl v daném případě značný (zpravodajský pořad – tedy jeden z nejsledovanějších pořadů – provozovatele celoplošného vysílání). Finanční prospěch žalovaná v této věci nehodnotila – nelze jej prokázat dostupnými prostředky.

Žalobkyně v žalobě proti tomuto rozhodnutí namítla, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Výrok žalobkyni vytýká dvě vady (*„je prezentován léčivý účinek kosmetického přípravku“*, *„je o tomto přípravku informováno jako o léku“*), ovšem odůvodnění přináší vadu třetí (prezentaci pouze jednostranného, tj. pozitivního, názoru na účinky údajného léku, aniž by bylo zmíněno, že dosud nebyly provedeny klinické testy přípravku, nebo aniž by byl prezentován i opačný názor; tato část obvinění nebyla žalobkyni sdělena); není tak zřejmé, za co všechno byla pokuta uložena. Krom toho „lékem“ může být cokoli, bez ohledu na to, zda již byla účinnost prokázána způsobem potřebným pro registraci ve smyslu zákona č. 387/2007 Sb., o léčivech. Není zřejmé, jak žalovaná právně kvalifikuje skutečnost, že byl *„prezentován léčivý účinek kosmetického přípravku“* – tedy zda se jedná o porušení zásady objektivit, nebo zásady vyváženosti. Zjištěný skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění. Neproběhlo žádné dokazování k závěru, že přípravek není léčivým přípravkem (odkazované webové stránky nejsou součástí správního spisu; žalovaná neprovedla navrhovaný důkaz materiálem *„Výsledky studie pro ověření účinnosti přípravků Dr. Michaels u psoriázy“*), ani že dosud nebyly provedeny klinické testy. K otázce účinnosti přípravků na lidské zdraví měl být ustanoven znalec. Zákon o léčivech vůbec nezná pojem „lék“, žalovaná jej tak užila jako laický termín, aniž vysvětlila jeho obsah. Rozhodnutí rovněž trpí nedostatkem důvodů: žalovaná nezkoumala nezbytnost svého zásahu do svobody projevu žalobkyně ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, nezkoumala program jako celek ani proces přípravy reportáže (zákon hovoří o zásadě objektivit a vyváženosti, nikoli o výsledné objektivitě a vyváženosti; žalovaná přitom nevzala v úvahu, že informace o přípravku pocházely od odbornice, dětské kožní lékařky). Není zřejmé, v čem žalovaná spatřuje rozdíl mezi pojmy *„pravdivost“* a *„věcná správnost“*. Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. se týká pouze politických otázek. Podle žalované nelze při televizním vysílání přistupovat k určitým zjednodušením; s tím žalobkyně nesouhlasí, zejména s ohledem na krátké trvání reportáží a na převážně zábavný charakter programu žalobkyně.

Objektem správního deliktu je příslušný veřejný zájem; ten však nebyl porušen tím, že veřejnost byla informována o léčivých účincích kosmetického přípravku. Předchozí upozornění, které je nutnou podmínkou trestnosti, se sice stalo součástí správního spisu, ale žalobkyně na to nebyla upozorněna (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci 7 A 112/2002), a nemohla tak posoudit obsah upozornění a jeho aktuálnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci 6 As 17/2009).

Žalovaná žalobkyni navzdory její žádosti nepředložila koncept rozhodnutí (srov. § 144 odst. 3 správního řádu), ačkoli takovým konceptem je do jisté míry již materiál analytického odboru ze dne 22. 3. 2010. Žalobkyni nebylo umožněno vznést námitku podjatosti osoby, která tento materiál zpracovala.

Žalovaná podle žalobkyně nesprávně užila zákonná kritéria pro stanovení výše pokuty. Nezkoumala povahu programu (z údaje o tom, že program je plnoformátový, nelze pro výši pokuty nic vyvodit); k otázce *„postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k odpovědnosti vůči divácké veřejnosti“* uvedla pouze tolik, že žalobkyně provozuje celoplošné televizní vysílání s *„velmi vysokým podílem sledovanosti“* (odpovědnost vůči divácké veřejnosti přitom nelze

spojovat se sledovaností, ale spíše s povahou programu, který má u žalobkyně komerční a zábavní charakter); není zřejmý podklad konstatování, podle něž vysílání zasáhlo „velmi vysoký počet diváků“; žalovaná nehodnotila míru zavinění (zejména v souvislosti s jednoznačně pozitivním vyjádřením dětské kožní lékařky MUDr. Č. v reportáži) ani závažnost věci. Žalovaná pochybila, pokud se ani nepokusila zjistit finanční prospěch pro žalobkyni.

Žalovaná nedbala na stejné zacházení s provozovateli v obdobných případech; reportáž o novém léku na lupénku vysílala též Česká televize, ta však postižena nebyla (což žalobkyně dokládá konkrétním srovnáním), i když byl přípravek prezentován se srovnatelnou intenzitou (informace o procentu úspěšnosti léčby) a ve větším počtu pořadů. Sankcionovaný skutek není správním deliktem; existuje řada faktorů přispívajících k léčbě různých onemocnění, včetně kosmetických přípravků; zákaz informovat o prospěšnosti kosmetických přípravků by byl podobný zákazu informování o prospěšnosti pestré stravy či pohybu. Žalobkyně proto navrhla, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Pro případ, že by soud nevyhověl návrhu na zrušení rozhodnutí, navrhla žalobkyně, aby upustil od trestu, případně jej snížil. Žalobkyni byla udělena pokuta, ačkoli v případě České televize – jako podstatně silnějšího provozovatele vysílání – nebyly obdobné reportáže považovány za porušení zákona, i když byly vysílány častěji.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě označila za nedůvodnou námitku, podle níž je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost a pro nedostatek důvodů. Ve výroku je v koncentrované podobě uvedeno, v čem žalovaná shledala pochybení, odůvodnění pak rozvádí, v čem konkrétně spočívá neobjektivita a nevyváženost. I když informace o léku a léčivých účincích přípravku zazněly i z úst lékařky, měla žalobkyně její i další podobná sdělení korigovat (za dodržování zákona č. 231/2001 Sb. je odpovědná žalobkyně coby provozovatelka vysílání, nikoli ona lékařka). Žalobkyně po celou dobu řízení nezpochybnila, že reportáž pojednávala o kosmetickém přípravku (to je známo i podnětu Státního ústavu pro kontrolu léčiv a z webových stránek); tuto skutečnost proto nebylo třeba dokazovat. Rovněž tak předmětem dokazování nebyly léčivé účinky prezentovaného kosmetického přípravku (ostatně informaci o takových účincích nelze veřejnosti poskytovat, není-li zároveň sděleno, že těmito účinky se vyznačuje kosmetický přípravek, nikoli lék). Důkaz studií z webových stránek žalovaná neprovedla, neboť nešlo o studii klinickou. Interní materiál analytického odboru není úkonem ve správním řízení; materiál externího zpracovatele nijak nepředurčuje rozhodnutí žalované – ta má k dispozici několik návrhů usnesení, volba je na ní. Kritéria pro stanovení výše pokuty byla řádně zhodnocena, moderace není na místě, neboť pokuta nebyla uložena ve zjevně nepřiměřené výši. Žalovaná proto navrhla zamítnutí žaloby.

Při jednání konaném dne 15. 2. 2012 strany setrvaly na svých stanoviscích. Žalobkyně zdůraznila, že předchozí upozornění na porušení zákona nemá žádnou věcnou souvislost s nyní sankcionovaným jednáním. Rozebrala také pořady o předmětném přípravku na lupénku vysílané Českou televizí, která podle žalobkyně rovněž pochybila, neboť také informovala o přípravku jako o „léku“. Podle žalované je tu dána souvislost časová i věcná se skutkem, jehož se týkalo předchozí upozornění (nejde zde o sankci za zjednodušení věci, ale za uvedení věcně nesprávných skutečností). Pojem „lék“ považuje žalovaná za zjednodušení zákonného pojmu „léčivo“. Srovnávání s pořady České televize neobstojí, jde tu o celkové působení jednotlivých reportáží.

Soud při jednání rovněž provedl důkaz promítnutím pořadu, za jehož odvysílání byla žalobkyně sankcionována.

Ze správního spisu soud zjistil, že Státní ústav pro kontrolu léčiv učinil dne 29. 9. 2009 u žalované podnět k šetření pro možné porušení zákona, které spatřoval právě v reportáži o novém léku na lupénku, odvysílané ve zprávách na TV Prima dne 22. 9. 2009. Analytický odbor žalované Rady pak vypracoval návrh usnesení, jímž se zahajuje řízení se žalobkyní, která se odvysíláním reportáže o novém léku na lupénku dne 22. 9. 2009 od 18:55 hodin na programu Prima televize mohla dopustit porušení povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických

pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti. Dne 21. 12. 2009 vydala žalovaná oznámení o zahájení správního řízení. Dne 18. 3. 2010 nahlížela zástupkyně žalobkyně do spisu. Ve spisu je založeno i upozornění na porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. ze dne 25. 8. 2009 týkající se reportáže o sebevražedném pokusu dívky v Kladně, v níž žalovaná použila věcně nesprávné informace (i v řízení v této věci namítala žalovaná, že použité ustanovení slouží pouze k ochraně politického systému). Součástí spisu je i odpověď žalované na žádost žalobkyně o poskytnutí informace ze dne 21. 5. 2010, jejímž obsahem je analýzy částí programu vysílaných v České televizi dne 24. 9. 2008, 21. 9. 2009 a 23. 9. 2009 (jde o celkem čtyři záznamy: reportáž v rámci pořadu Zprávy, reportáž v rámci pořadu Události, rozhovor s dr. M. T. v pořadu Studio 24, a rozhovor s uvedeným lékařem a s dermatoložkou MUDr. A. J. v pořadu Sama doma), v nichž se rovněž prezentuje léčivý účinek téhož kosmetického přípravku na lupénku.

Žaloba není důvodná.

Podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je provozovatel vysílání povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.

Podle žalobkyně není z rozhodnutí zřejmé, co konkrétně je jí kladeno za vinu, protože výrok rozhodnutí se zmiňuje o dvou závadných aspektech vysílání, ovšem odůvodnění přináší ještě aspekt třetí (prezentace jednostranného názoru na účinky přípravku, u kterého nebyly provedeny klinické zkoušky). Soud zde nespátřuje pochybení. Z výroku je zřejmé, čím žalobkyně porušila svou povinnost podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb.: kosmetický přípravek byl prezentován jako lék, ačkoli o lék nešlo. Zmínka obsažená v odůvodnění o tom, že přípravek byl prezentován jednostranně (tento závěr souvisí se skutečností, že dosud nebyly provedeny klinické testy přípravku, a nebyly tak prověřeny veškeré jeho účinky), jen dále rozvádí formulaci obsaženou ve výroku. Nejde zde o další skutek.

Pro hodnocení, zda žalobkyně porušila svým jednáním povinnost stanovenou v § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., není podstatné, že pojem „lék“ je pojmem laickým a zákon o léčivech jej nezná. Žalovaná svým rozhodnutím nijak nepopřela myšlenku, že příznivé účinky na lidské zdraví může mít množství různých faktorů, včetně kosmetických přípravků; stejně tak nelze (žalobkyně to přesto činí) považovat napadené rozhodnutí za jakýsi zákaz informovat o prospěšnosti kosmetických přípravků. Ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. neklade na provozovatele vysílání žádná omezení co do tématu či předmětu zpravodajských a politicko-publicistických pořadů, předepisuje pouze způsob, jakým mají být informace v těchto pořadech prezentovány, tj. objektivním a vyváženým způsobem; samotné téma pořadu (kosmetické přípravky, léky, zdravá strava...) je pak podružné. V této věci však žalobkyně prezentovala kosmetický přípravek nikoli jako jeden z mnoha nespecifických prostředků, který má příznivý vliv na zdraví (vedle žalobkyní zmiňované zdravé stravy, pohybu apod.), ale jako „lék“, tj. látka určená primárně a výlučně ke zmírňování či odstraňování zdravotních obtíží, která také prošla příslušným registračním řízením. Je pravda, že zákon o léčivech nepoužívá pojem „lék“, nýbrž právě „léčivo“; žalovaná však podle soudu správně vyšla z toho, že slovo „lék“ je laickým ekvivalentem pojmu „léčivý přípravek“ (ve vysílané reportáži se přímo mluví o „léku na lupénku“, význam slova je tedy zřejmý).

Žalovaná ve výroku výslovně neuvedla, zda žalobkyně porušila zásadu objektivit, nebo zásadu vyváženosti; to však nepůsobí vadu, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Ve výroku žalovaná použila formulaci, podle níž žalobkyně „zcela neobjektivně“ informovala o přípravku jako o léku; z této formulace je zřejmé, že porušena byla zásada objektivit (nebyla podána věcně správná informace, že prezentovaný přípravek je pouhou bylinnou kosmetikou – byť se značnými hojivými účinky – nikoli lékem, léčivým přípravkem).

Důvodná není ani námitku, podle níž neproběhlo žádné dokazování k závěru, že přípravek není léčivým přípravkem, ani že dosud nebyly provedeny klinické testy. To, že prezentovaný přípravek není léčivem, plyne z přípisu Státního ústavu pro kontrolu léčiv. Žalobkyně ve správním řízení nijak nepopírala, že prezentovaný přípravek je přípravkem kosmetickým; vyjádřila však přesvědčení, že i takový přípravek může sloužit k „lěčbě“ lupénky, a proto může být označován jako lék (s tímto argumentem se žalovaná vypořádala, a soud jí výše dal za pravdu). Je pravda, že zmínka žalované v odůvodnění o dosud neprovedených klinických testech je poněkud izolovaná a není zřejmé, odkud žalovaná tento poznatek čerpala; nicméně na zákonnost napadeného rozhodnutí to vliv nemá. Tato zmínka není součástí výroku, který je především založen na tom, že žalobkyně neodlišila kosmetický přípravek od léčivého přípravku. Žalobkyně v řízení navrhla důkaz materiálem „*Výsledky studie pro ověření účinnosti přípravků Dr. Michaels u psoriázy*“ (k dispozici na webové stránce www.lupenka-lecba.cz), ovšem tento důkaz by nijak nemohl osvětlit otázku, zda je prezentovaný přípravek přípravkem kosmetickým, nebo léčivým. Soud opakuje, že žalobkyně nebyla shledána vinnou správním deliktem proto, že by propagovala přípravek, který není účinný v tom smyslu, že nepomáhá nemocným – ale proto, že svou reportáží vyvolala dojem, že přípravek je léčivým přípravkem. (Na okraj soud poznamenává, že podle samotné webové stránky, na niž žalobkyně odkazuje, nezávislé a vědecké klinické testy přípravků Dr. Michaels dosud provedeny nebyly.) Z téhož důvodu ani nebylo na místě, aby k otázce „účinnosti přípravků na lidské zdraví“ byl ustanoven znalec (předmětem řízení *nebyla* otázka účinnosti přípravků).

Podle žalobkyně žalovaná nezkoumala nezbytnost svého zásahu do svobody projevu žalobkyně, což je její povinností ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (*Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti*.) Žalobkyně však tuto svou obecnou námitku nijak nerozvinula, ani nenamítla, že ustanovení, jehož žalovaná při rozhodování použila, je v rozporu s ústavním pořádkem, a nenavrhla, aby obecný soud předložil toto ustanovení Ústavnímu soudu s návrhem na jeho zrušení. Není tedy zřejmé, v čem žalobkyně spatřuje pochybení žalované. Žalovaná aplikovala zákonné pravidlo, podle něž jsou provozovatelé vysílající mj. zpravodajské pořady povinni dodržovat zásadu objektivitu a vyváženosti, a vyložila je pro konkrétní případ (se způsobem tohoto výkladu žalovaná polemizuje v řadě svých dalších konkrétních žalobních námitek); nebyla však povinna zabývat se případnými ústavněprávními aspekty věci, navíc pokud žalobkyně sama na tyto aspekty v řízení nijak neupozornila. Kromě toho tato námitka míří mimo podstatu věci, jak už bylo řečeno výše: žalovaná nepotrestala žalobkyni za to, že šířila informace o přípravcích na lupénku, které vyvinul australský vědec M. T., ale za to, že tyto přípravky prezentovala jako lék (nikoli jako kosmetické přípravky, jimiž ve skutečnosti jsou).

Není na závadu, že žalovaná nezkoumala program jako celek. Reportáž, o níž v tomto případě šlo, byla sama o sobě ucelenou částí vysílání, která se věnovala jednomu určitému tématu; bylo na místě, aby žalovaná zkoumala dodržení zásady objektivitu a vyváženosti právě u této konkrétní reportáže, nikoli u programu Prima televize jako celku. To je ostatně zřejmé i ze znění § 31 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., který ukládá povinnost dbát zásad objektivitu a vyváženosti ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech; a dále se výslovně věnuje otázce jednostranného zvýhodňování politické strany nebo hnutí, jejich názorů nebo názorů jednotlivých skupin veřejnosti – zde už ve vztahu k programu jako celku. To, že druhá část ustanovení míří na vyváženost programu jako celku, je pochopitelné, protože prezentace politických názorů bývá jednostranná ze své povahy a na ploše jednoho pořadu není zpravidla možné poskytnout prostor představitelům všech v úvahu přicházejících politických směrů; je proto třeba dbát o vyváženost v rámci celého programu (tak, aby představitelé jednoho politického směru nebyli na určitém programu trvale zvýhodňováni před ostatními). První část ustanovení však mluví o pořadech, ne o programu jako celku, přičemž i pořad se může dále rozpadat na menší části (typicky reportáže tvořící televizní zprávy), a každá z těchto částí pojednávající o určitém ohraničeném tématu pak může podléhat samostatnému zkoumání z hlediska dodržování výše zmíněných zásad. (Zkoumání

programu jako celku by bylo z tohoto pohledu nesmyslné, a v projednávané věci by nebylo na místě ani zkoumat celek pořadu, tj. Zpráv TV Prima: to, že byla neobjektivní reportáž o léčbě lupénky, by nebylo možno zhojit tím, že např. ostatní reportáže v rámci Zpráv TV Prima by odpovídaly zásadám podle § 31 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb.)

Žalovaná nebyla povinna zkoumat proces přípravy reportáže. Cílem § 31 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. je zajistit, aby divákům nebyly prezentovány informace neúplné či subjektivně zkreslené; podstatná je tedy právě výsledná prezentace, tedy to, jak se pořad jeví divákovi, a nikoli to, z hlediska jakých zásad byl pořad připravován (jak to tvrdí žalobkyně), pokud výsledek neodpovídá zmíněnému zákonnému požadavku. Žalovaná nepřehlédla, že přípravek označila za „lék“ samotná dětská kožní lékařka; toto její vyjádření však bylo možno korigovat. To se ale právě v dané reportáži nestalo, naopak reportéři sami toto označení opakovaně použili.

Do výkladu vztahu mezi pojmy „pravdivost“ a „věcná správnost“ se žalovaná pustila jen v reakci na správnou námitku žalobkyně, podle níž nelze objektivitu ztotožňovat s pravdivostí; vyvodila správný závěr, že věcně nesprávná informace nemůže být považována za objektivní. Polemizovat s žalobkyní v obecné rovině o rozdílech mezi výše zmíněnými pojmy nepokládá soud za účelné; zmíněná pasáž odůvodnění je srozumitelná a žalovaná především dostatečně vysvětlila, proč nebyla prezentovaná informace objektivní (a sama žalobkyně připustila, že o „lék“ ve smyslu „léčivého přípravku“ nešlo).

Není pravda, že ustanovení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. se týká pouze politických otázek. Žalobkyně tuto námitku uplatňuje v podobných řízeních standardně, soudy jí však za pravdu nedávají. Povinnost dbát zásady objektivitu a vyváženosti se týká zpravodajských a publicisticko-politických pořadů; pořady zpravodajské se co do obsahu mohou věnovat čemukoli, nikoli jen politickým otázkám (srov. č. 535/2005 Sb. NSS).

Povinnost, která provozovateli vysílání plyne z § 31 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb., není nijak zmírněna tím, že reportáž má poměrně krátké trvání a že program žalobkyně je převážně zábavného charakteru. V projednávaném případě navíc nešlo o to, že by moderátoři byli z časových důvodů nuceni zjednodušit téma, které by jinak museli komplikovaně vysvětlovat: dodržet požadavky zákona v této věci by nebylo časově náročnější, bylo třeba jen uvést na pravou míru, že přípravky vyvinuté dr. T. nejsou (dosud) lékem.

Důvodná není ani námitka týkající se předchozího upozornění na porušení povinnosti. Podle § 59 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. platí, že *jestliže provozovatel vysílání a provozovatel převzatého vysílání porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo podmínky udělené licence, upozorní jej Rada na porušení tohoto zákona a stanoví mu lhůtu k nápravě*. Zákon neukládá Radě, aby účastníka správního řízení zvláště informovala o tom, že do spisu bylo založeno upozornění (aby se účastník k tomuto upozornění mohl vyjádřit): pro splnění povinnosti je podstatné, že účastník v minulosti byl upozorněn na porušení, a to, že se tak stalo, žalobkyně nepopírá. Časová souvislost obou skutků je tu dána (upozornění bylo vydáno dne 25. 8. 2009; pořad, jehož odvysíláním se žalobkyně dopustila nyní projednávaného deliktu, byl vysílán dne 22. 9. 2009); pokud jde o věcnou souvislost, tu je nutno hledat v obecné rovině. Jak v upozornění ze dne 25. 8. 2009, tak v nynější věci šlo o to, že žalobkyně poskytla věcně nesprávné informace o tématu reportáže. Naopak není možné vázat požadavek věcné souvislosti, který vytyčila judikatura, přímo na konkrétní téma pořadu, ve kterém provozovatel vysílání porušil svou povinnost podle § 31 odst. 1 zákona č. 231/2001 Sb. – to by totiž vůbec nebylo možné zahájit řízení o správním deliktu spočívajícím v porušení tohoto ustanovení kromě případů, kdy by se pořad se stejným tématem, neobjektivně či nevyváženě podaným, objevil ve vysílání opakovaně.

To, že se žalobkyně nemohla seznámit s obsahem upozornění ve fázi před vydáním rozhodnutí, nepovažuje soud za vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí; ostatně rozhodnutí NSS

ve věci sp. zn. 7 A 112/2002 (jinak též publikováno pod č. 303/2004 Sb. NSS), jehož se žalobkyně dovolává, se týká možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí ve smyslu § 33 odst. 2 dřívějšího správního řádu (č. 71/1967 Sb.), tedy s *podáními, návrhy a vyjádřeními účastníků řízení, důkazy, čestnými prohlášeními* ve smyslu § 32 odst. 2 správního řádu. Předchozí upozornění na porušení povinnosti, ačkoli je předpokladem pro vydání rozhodnutí, nelze považovat za „podklad“ ve smyslu právě uvedeném, s jehož obsahem by se účastník měl seznamovat před vydáním rozhodnutí.

I když judikatura (žalobcem citovaný rozsudek NSS ve věci sp. zn. 6 As 17/2009) požaduje, aby Rada v odůvodnění rozhodnutí uvedla, jaké konkrétní skutkové okolnosti byly považovány za protiprávní v rámci předchozího upozornění, nepokládá soud za vadu způsobující nezákonnost rozhodnutí to, že toto vyličení konkrétních skutkových okolností v odůvodnění chybí (je tu pouze odkaz na spisovou značku věci, v níž bylo vydáno upozornění). Takto konkrétní popis oné předchozí věci je na místě v případě, kdy se například jedná o to, zda lze daný pořad vůbec zařadit do kategorie pořadů, které mohou vážně narušit vývoj dětí a mladistvých ve smyslu § 32 odst. 1 písm. e) zákona č. 231/2001 Sb. (srov. rozsudek NSS ve věci sp. zn. 8 As 40/2010 ze dne 23. 3. 2011); to, zda určitý pořad prezentoval neobjektivní (jelikož věcně nesprávné) údaje (tedy líčil kosmetický přípravek jako lék), však nelze nijak dále vnitřně kategorizovat – jde o skutečnost objektivní, kterou ani sama žalobkyně nepopírá (spíše polemizuje s pojetím žalované a namítá, že i kosmetické přípravky mají léčivé účinky a mohou být v tomto smyslu považovány za lék). Žalobkyně nepopřela, že upozornění k porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. jí již dříve bylo vydáno, a byla si tedy vědoma toho, že ve zpravodajských pořadech se musí řídit zásadou objektivní a vyváženosti; to pokládá soud za podstatné pro závěr, že tato námitka není důvodná.

Neobstojí požadavek žalobkyně na předložení konceptu rozhodnutí. Žalobkyně se dovolává § 144 odst. 3 správního řádu; ten stanoví, že *V řízení s velkým počtem účastníků lze výzvu podle § 36 odst. 3 (pozn.: tedy výzvu, která účastníkům dává možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí) pro účastníky podle § 27 odst. 2 nahradit zveřejněním konceptu výrokové části a odůvodnění rozhodnutí s uvedením, v jaké lhůtě, kde a jakým způsobem lze proti konceptu podávat námítky a navrhopvat doplnění řízení.* V této věci nešlo o řízení s velkým počtem účastníků, nýbrž s účastníkem jediným – žalobkyní, která byla ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu vyzvána přípisem ze dne 4. 3. 2010 (doručeno dne 20. 3. 2010). Zákon obecně nestanoví správním orgánům povinnost předkládat účastníkům na požádání koncept rozhodnutí.

Stejně tak nepochybila žalovaná tím, že žalobkyni blíže neupřesnila „externí AK“, která podle správního spisu zpracovala materiál, z něž žalovaná vycházela při vydání rozhodnutí. Jak žalovaná správně uvedla, příprava podkladového materiálu nepředstavuje bezprostřední podíl na výkonu pravomoci správního orgánu (který je ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu prvotním předpokladem pro to, aby vůbec bylo možno uvažovat o vyloučení úřední osoby ze všech úkonů v řízení pro podjatost); Rada není takto připraveným podkladovým materiálem nijak vázána, jde pouze o návrh, k němuž se nemusí přiklonit.

Žalovaná podle soudu dostatečně zhodnotila zákonná kritéria pro stanovení výše pokuty. Podle § 61 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb. přihlíží Rada při ukládání pokuty za porušení povinnosti podle tohoto zákona k povaze vysílaného programu a k postavení provozovatele vysílání a provozovatele převzatého vysílání na mediálním trhu se zřetelem k jeho odpovědnosti vůči divácké veřejnosti v oblasti informací, výchovy, kultury a zábavy. Podle § 61 odst. 3 pak Rada stanoví výši pokuty podle závažnosti věci, míry zavinění a s přihlédnutím k rozsahu, typu a dosahu závažného vysílání a k výši případného finančního prospěchu.

Soud se ztotožňuje s úvahou, podle níž jde v případě programu Prima televize o plnoformátový program; z toho žalovaná správně vyvodila, že takový program je určen velmi pestré skupině diváků. To vypovídá o tom, že žalovaná svým vysíláním oslovuje nejrozličnější věkové a sociální skupiny, není úzce zaměřena na skupinu jedinou (což by případně snižovalo závažnost jejího

jednání). Nelze přisvědčit argumentaci komerčním a zábavním charakterem programu žalobkyně, kterou žalobkyně naznačuje – už proto, že daná reportáž byla vysílána v rámci hlavních večerních zpráv, tedy pořadu, u nějž nemůže být snížen požadavek na uvádění věcně správných informací se zdravotní tematikou jen proto, že program TV Prima jako celek má spíše zábavní charakter.

I otázka postavení provozovatele na mediálním trhu se zřetelem k odpovědnosti vůči divácké veřejnosti byla posouzena dostatečně. Údaj o velmi vysokém podílu sledovanosti je sice poměrně neurčitý, nicméně z obecně dostupných zdrojů (ATO media research) lze zjistit, že žalovaná je druhým nejvýznamnějším soukromým provozovatelem televizního vysílání (sledovanější je jen TV NOVA). Z formulace žalované je tedy zřejmé tolik, že žalovaná má postavení významného provozovatele vysílání; to ostatně žalobkyně nepopřela. Soud nesouhlasí s tím, že by odpovědnost vůči divácké veřejnosti nebylo možno spojit se sledovaností: naopak sledovanost má velký význam, na rozdíl od soukromoprávního charakteru žalobkyně, který její odpovědnost vůči divákům nijak nesnižuje (pokud již se žalobkyně rozhodla vysílat zpravodajské pořady, u nichž divák právem očekává, že se mu dostane objektivních informací).

Konstatování, podle nějž vysílání zasáhlo velmi vysoký počet diváků, má svůj podklad ve skutečnosti, která je jistě známá žalované z úřední činnosti, ale je známá i obecně – totiž že hlavní večerní zprávy mají vysokou sledovanost a přitahují k obrazovkám i diváky, kteří jinak televizi příliš nesledují. Bylo by vhodnější, kdyby žalovaná toto své tvrzení podložila nějakým číselným údajem; s ohledem na to, že tvrzení je věrohodné a odpovídá obecné zkušenosti, by však soud považoval za formalistické rušit napadené rozhodnutí kvůli tomuto nedostatku.

Žalovaná hodnotila míru zavinění tak, že žalobkyně mohla ovlivnit obsah reportáže. Neobstojí poukaz žalobkyně na jednoznačně pozitivní vyjádření dětské kožní lékařky MUDr. Č., čímž se soud zabýval už výše. I pokud lékařka použila pojem „lék“, bylo věcí a povinností žalobkyně uvést toto vyjádření na pravou míru, nikoli podporovat mylný dojem diváků, že jde o lék, mechanickým převzetím a opakováním tohoto pojmu. Žalovaná hodnotila i závažnost věci, kterou spatřovala v tom, že se tu jedná o otázky zdravotního stavu. Žalovaná nepochybnila, že kosmetické přípravky dr. T. skutečně mohou pacientům pomoci – lépe řečeno, touto otázkou se nezabývala a ani zabývat neměla: zkoumala jen to, zda jsou přípravky skutečně „lékem“, tedy léčivým přípravkem, pokud je takto žalobkyně důsledně označovala. Žalovaná nepochybnila, pokud nezjišťovala finanční prospěch pro žalobkyni. Žalovaná je sice povinna vyjádřit se ke všem kritériím pro stanovení pokuty, to ale neznamená, že bude v každé jednotlivé věci připisovat každému z kritérií stejnou váhu. Soud souhlasí s tím, že kritérium finančního prospěchu zde nebylo významné. Konečně žalobkyně namítla, že žalovaná nedbala na stejné zacházení s provozovateli v obdobných případech, a poukázala na to, že Česká televize prezentovala stejný přípravek, a to dokonce opakovaně. Analýza příslušných pořadů ČT je součástí správního spisu; soud však po seznámení s ní konstatuje, že Česká televize, ačkoli taktéž informovala diváky o přípravcích dr. T. a o jejich blahodárných účincích na zdravotní stav pacientů postižených lupénkou, dostala své povinnosti přinášet objektivní informace. I když se totiž samotní moderátoři nebo odborníci vystupující v pořadu občas nevyhnuli pojmu „lék“, bylo to vždy uvedeno na pravou míru (s tím, že jde o přípravek kosmetický, který dosud nebyl zařazen mezi léky).

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou. Ani pro moderaci uložené pokuty ve smyslu § 78 odst. 2 soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb.; dále jen „s. ř. s.“) tu nebyl důvod. Sazba pokuty za delikt spočívající v porušení povinností podle § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. je stanovena v rozmezí 5000 – 2 500 000 Kč; výše pokuty 100 000 Kč, která byla uložena v této věci, činí 4 % z horní hranice sazby, nemůže tedy být řeč o pokutě zjevně nepřiměřeně vysoké. Žalobkyně ostatně ani nevysvětlila, proč považuje pokutu za nepřiměřeně vysokou; ve vztahu k tomuto žalobnímu petitu jen odkázala na důvody, které podle ní svědčí o tom, že žalovaná řádně nezhodnotila kritéria pro uložení pokuty.

Pokud by tomu ale tak bylo, zrušil by soud rozhodnutí pro nezákonnost; důvody tvrzené nezákonnosti přitom nemohou být současně důvody pro moderaci. Kromě toho je podle žalobkyně důvodem pro moderaci také to, že Česká televize, ačkoli vysílala podobné pořady, nebyla za vysílání sankcionována; ani tento důvod však nemůže obstát. Výši pokuty uložené provozovateli vysílání, který se dopustil správního deliktu, nelze porovnávat se situací jiného provozovatele, který informoval ve svém vysílání o stejném výrobku, ale nedopustil se tím správního deliktu (nejde tedy vůbec o stejné jednání, které by v rovině správního trestání mělo také mít podobný následek).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praze 15. února 2012

JUDr. Eva Pechová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková